

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Fizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányzószobákban.

Képviselőválasztás.

Szinte észrevétlenül köszönt ránk a nagy nevezetességű nap, amely városunk sorsát egy új férfihoz köti. Mindenki jól tudja, hogy nagy esemény küszöbén állunk s mégis szinte jól esik lelkünknek, hogy ezt a nagy eseményt nyugodt higgadtsággal, azzal a biztos tudattal köszönhetjük, hogy városunk sorsát egy igaz embernek, egy testtel lélekkel a mi emberünknek adjuk át. Mindenki érzi, hogy itt nincs most szükség a zajra. Alapunk biztos, sziklaalap, a szívek, lelkek korlátlan bizalma egy oly férfiban, akinek egyénisége, intakt jelleme régóta bebizonyította, hogy nyugodtan nyújthatjuk át neki a mandátumot az ország színe előtt való képviselőre.

Hol keressük ma a régi Fehérvárt?
Emlékezzünk csak a multira!

Milyen volt csak néhány évvel a választás Fehérvárott! A lehető legszemérmelenebb módon üzött lélekvásár. Elvről, meggyőződésről szó se lehetett. Az itál mámorába fuladt, a lelküsméret. Kiki azt tekintette, hogy egy-két napra mennyiért fojthatja el magában a lélek öntudatát. Valóban kételkedni kellett, hogy vajjon érdemel-e jogot az a nép, amely a leg-hitványabb és legutálatosabb módon visszaél azzal. Visszaél abban a percben, a

mikor a saját, a város és az ország sorsának intézésében a maga porszemnyi erejével ugyan, de mégis alkotó részét képezi a nemzet épületének.

Szinte jól esik lelkünknek, mikor a fontos lépés előtt ezt a nagy, nyugodt, ünnepi csendességet látjuk. Nincs zivatar, nincs dörgés, nincs villámcsikázás, mindenki nyugodtan várja a jótékony eső közeledtét.

Az egész városban mindössze öt zászló van. Azt is maguk a felkésedők készítették. Több minék, mikor a lelkesezés a szíveken van meg?

Elvül mondottuk ki, hogy Manndorff Géza báró mandátumának nem szabad pénzbe kerülni. Kerüljön minden fölösleges kiadást s csak a legszükségesebbre szorítkozunk. Legyen Manndorff Géza báró mandátuma olyan tiszta, amilyen Saára Gyuláé volt, akit szintén a város polgárainak összesége, azoknak megnyugodott lelkiismerete bizott meg képviselővel. Példát akartunk mutatni mindeneknek, hogy új korszak következett ránk, amidőn az egyén, az egyes ember teljesen eltűnik az elvek nagy perspektívája mögött. Nem is Manndorff Géza báró személye a győztes itt, hanem az igazság, a meggyőződés, a haza jobblétéhez fűzött erős reménységünk s az a biztos tudat, hogy mindezt egy oly

férfiúnak kezére bizzuk, akinek tudása, jelleme, felelős ideális gondolkodása mind-egyikünk szíve helyett érezni, gondolkozni s legjobb tudása szerint cselekedni fog.

Nem az érdeklődés hiánya tehát ez a mélyeseges csend, hanem a nyugodt tiszta öntudaté.

Ennek a gondolatnak birtokában kiáltjuk örömmel s az egész városban visszhangzó lelkesedéssel:

Éljen báró Manndorff Géza

Székesfehérvár szabadkirályi város képviselőjelöltje s kedden megválasztandó képviselője.

Ami most már a választásra való előkészületet jelenti, jelezzük, hogy az igazi fordulópont, a nagy felvonulás holnap lesz.

A polgárság délelőtt 8 órákor fog a Ponty-vendéglő előtt, a függetlenségi kör helyiségénél gyülekezni; hogy kocsisorral vonuljon a képviselőjelölt fogadására.

Kívánatos, hogy városunk polgársága mennél nagyobb számban jelenjen meg az ünnepi fogadáson. A függetlenségi kör választmányja különösen is kéri a polgártársakat, hogy azok, akik kocsiikkal, akár díszesebb, akár egyszerűbb kocsiikkal rendelkeznek, minél többen vonuljanak ki. Azon utcáknak lakóit pedig, ahol a menet át-

Eljősz-e hozzám?

Illattelt esti szélben ringva-ringva
Rózsák hajolnak be ablakjaimba;
Az udvaron galambok csókolóznak;
Mintha mosi, kelne, oly szép a huyó nap!
Eljősz-e hozzám, édesem?

Nagy százasok fák őrői e háznak;
Kertünkben páros fülmilék tanyáznak;
Hallom álmodban, ha csalóánydal
Hajnalit hírdelve föl az égbe szárnyal.
Eljősz-e hozzám, édesem?

Gyönyörű ez a táj, bármerre nézel;
Országok szegtek vasszín szikla-bérccezel;
Itt még tündérek élnek mély vadonban;
Ábránd, szerelem itt még halhatatlan!
Eljősz-e hozzám, édesem?

Látod, itt minden él, ragyog, virágzik;
Csak engem sorvaszt lár s szomorúság itt;
Minden madárnak van ill fészeke, párja;
Csak én vagyok égő szívemmel árva!
Eljősz-e hozzám, édesem?

Tüzes sóvárgás öl meg messze tőled;
Jöjj! Old föl lelkem szárnyait s erőmet!
S meglásd, testlé val minden-féyes álmod!
Gyöök az élet terhen s a halálon!
Eljősz-e hozzám, édesem?

Patyi István.

Fehér rózsák.

Mikor a sárgásszürke égbolton sápadoz a napfény, mikor a levegőben finom fátyolként imbolyog a ködös párázat, mikor a kavicsos uton megzörren félve a lehullott levél! . . .

Louise beburkolózik meleg shawlijába. Borzong a sápadt napfénytől, a hűvös, páras levegőtől s a száraz levél zörrenése szívébe nyilatlik.

— Gonosz a természet is, suttogja magában . . . Gonosz itt minden, minden. Ha most szép őszi nap volna, sugárzó reggel, bárányfelhős égbolt, mintha a nyár csak a jövődől viszontlátás reményében bucsuznék a környéktől: milyen édes elmulás volna az! Legalább fulánkja nem volna a fájdalomnak, a szív is lassan haldokolna, búbájós melankólia kísérné a kimulást . . . De így rettentő a halál . . .

Ha eljönne hozzá a halál, úgy, mint a görög mesék mondják, szép deli ilju alakjában, mákvirágból font koszorúval a fején, lefordított fátylával a kezében, finom ajka körül szomorú, de bájos mosolylyal és azt mondaná neki: Jer velem, én megszabadítalak kinjaidtól, az örök csalódás világából elviszlek az örökös béke országába, a hol üdvösség lesz a részed, mert tiszta vagy, ártatlan, — ő elmerne vele örömet.

De az a Halál, a ki őt lesi, nem ilt ilyen bájos alakot. Az a Halál aszott képi, csörgős csontu öreg, a kinek karjai ijesztők, mint a fák letarolt ágai, hangja süvölt, mint a szél, mely nem tud megpihenni. Ez a Halál várakozik őreaja.

Ki hitte volna (valamikor) Ebben a kertben fakadt ki a boldogság virága. Pierre hazajött Párisból, mint nagybajuszos diák. Ismerték egymást gyermekkoruk óta, a mikor együtt játsza-

doztak a nagy fák alatt. Mikor hazajött látogatoba, már egész ember volt, megtermett és komoly. Minden délután együtt voltak a kertben, a padon, mely egy rózsabokor tövében áll.

Hatalmas bokor . . . Rózsanyiláskor tele van száz meg száz virággal . . . Ez a bokor maga a virágzás, maga az élet, mely ezer titkot takar és ezer kérdést vet föl az ember elméjében. Annyi rózsza terem rajta, hogy egy emberi élet hosszú utját tele lehetne hinteni a virágjával.

Es ez a rózsabokor az egyetlen, mely termő-erejében még az ősz pusztító hatalmával is dacolni mer. Elhullatta virága javát, de azért a levelek között elég sűrűn teherlik még a gyönyörű formájú rózsza, az egész bokor virágos oázis a pusztulás sivatagában.

Louise összerenzen, a mikor meglátja: Aztán közelebb megy a bokorhoz s megáll előtte.

— Hazudtál, gondolja magában . . . Hazudtál, mert te adtál reményt, te adtál biztatást. De te is csak büntársra voltál annak az árulónak, annak a hűtelennek. De ki is hitte, ki is hihette volna, hogy így fordul meg a sors, mely olyan nyájasan mosolygott rám s annyi édes órát, oly zavartalan boldogságot ígért. S ki tudja, talán én magam vagyok a hibás . . . Sokat kívántam az élettől . . . Kifőstöttem magamnak, hogy Pierre lesz a férjem, mihelyest elvégzi tanulmányait Párisban . . . Hogy haza fog jönni szépen, letelepszik itt mináunk s a jó Cornille abbé össze fog adni bennünket . . . Milyen bohó álom volt . . . Az első esztendőben még csak hű maradt hozzám Pierre, de aztán . . .

Louise lerokkad a kis padra, mely a rózsabokor tövében áll.

Pierre csakugyan hűtelen lett hozzá. Már a második esztendőben bucsajtetta. Pédig jött volt rozsz fia s hozzá jó nevelést kapott. Fogadkozott,

Ma lapunk 6 oldal.

vonul: a Deák Ferenc-utca, a Budai-ut, a Megyeter háztulajdonosai becsülik meg városunk e nagy napját azzal, hogy házaikat lobogókkal díszítsék fel.

Az országgyűlési képviselők közül többen fognak holnap városunkba érkezni. Köztük Ugron Gábor, a függetlenségi párt egyik vezére s Csontos Andor, a váli képviselője.

A függetlenségi párt a következő felhívást tette közzé:

Székesfehérvár Polgárai!

Pártunk képviselőjelöltje, dr. báró Mándorff Géza június 14-én vasárnap d. e. fél 11 órakor tartja meg programjával beszédjét a városkai udvarán.

Jöjjenek el mindnyájan és hallgassátok meg őt!

A programbeszédet megelőzőleg a vasuti állomáson ünnepélyes fogadtatás. Inniadás a párti központi helyiségéből, a Ponty-vendéglőből jun. 14-én (vasárnap) reggel 8 órakor.

A háztulajdonosokat felkérjük, lobogózzák fel házaikat!

Legyen a háromszíni lobogó a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség jegyében!

Köszönetül képviselőjelöltünket hazafias érzelmeink lángoló lelkesedésével.

Éljen a független, szabad magyar nemzet!

A székesfehérvári függetlenségi és 48-as párt vezetősége.

Nagy Ignác választási elnök hétfő d. u. 3 óra hirta össze a városház nagyertermébe a képviselőt ajánló bizottságot.

Kedden a választás korán reggel zenés felvonulással kezdődik. Nagy Ignác elnök 8 órakor nyitja meg a választást. Ajánlást 19-ig fogad el, 9-kor megnyílik a szavazás, illetőleg a választás. Szavazásra azonban 99 százalék bizonyossággal nem lesz szükség, mivel Mándorff Géza bárónak nem lesz ellenjelöltje.

Modern templomépítés.

Írta: FÁBIÁN GÁSPÁR mérnök.

Mikor a középkor egy-egy fenséges katedrálisát bámulom, — mely sokszor kis mezővárosnak minden időkre szóló legnagyobb kincse, csodált büszkesége, a melynek létrehozása összehordott anyagi áldozatokat s önfeláldozó munkát számokban kifejezni alig tudnók — s eszembe jut a mi kis vízvárosi templomunk, melynek megteremtését az égető szükség, a hívek egybehangzó vágya sürgeti, mely szintén építészeti disze lenne városunknak oly összeg árán, a mi talán a régi nagy gót katedrális torony rózsái értékének összegével érne csak fel s mégis oly nehezen gyűl össze a revaló — mondom, mikor e két tényt szembe álítom egymással, megmagyarázhatannak tetsző úr támad nyomában.

Azután megilletődéssel gondolok a nagy, le nem lohadó, sokszor évszázadokig fennálló, kitartó lelkesedésre, mely a hatalmas gót dómot létrehozta s elszorult a lelkem, mikor látom, hogy a mi lelkesedésünk még csak azt a gyulási hőmérsékletet sem éri el, mely kivitelre sürgeti a megpendített eszmet, melynél a gondolat a valóságba szokken.

S ezekhez még egy harmadik ellentét járul, mely nem engedi megnyugodni az aggodó lelket. A középkori gót székesegyház — eleven építészet, szerves mint a csontváz, de életet lehelő izomzat, testtel — valóban méltó rá, hogy „lélek lakjék benne,“ mert építői szívét is az a felmagasztosító tudat járta át, hogy ők, ha parányit is, de azt a fenséges Isten számára alkotják; így meg-elevenedett kezükben a kő s lettek mint a középkor költészetét nevezi őket „magister ex vivis lapidibus,“ az eleven kövek urai . . . O hol találok én meg ma ezen hitelen légaromat szívó, minden nemeset lerombolással fenyegető destruktív szocializmussal átitatott munkások között a „magistereket“, kik nem a bér, de a feladat magasztosságáért dolgoznak lelkesedve?

De ne higyük azt, hogy az itt felsorolt tények, szembeszökök ellentétek, — melyek a nemes eszme méltó megtestesítéséért hevülő lelket némiképp aggasztják körünk indifferenzizmusa nyomán fellépő esetlegességek. Nem, ezek évszázadok fejleményei, melyeket a műtörténet világánál értetünk csak meg, ha kritikai szemmel vizsgálódunk.

A templomépítés fejlődése illetőleg hanyatlása egy nagy horderejű történelmi dokumentum, mely fényt derít az első ember megjelenésétől kezdve egész napjainkig, tehát minden idők népeinek vezérlő eszméire, mindeneket átható nagy

érzéseire szellemi képességeire, kulturális követelményeire és ezek másirányban való elhajlásaira. Néző pontunkból kiindulva általában két hatalmas hullámcspást különböztethetünk meg a műtörténet tengerén. Egyik a régi egyiptomiak kultuszától a középkor tiszta vallásosságtól átitatott népeinek Istenimádásáig vezet, a másik innen indul ki s az emberiséget frontváltoztatásra bíró új ideálok (állam, társadalom) fellépésével egész napjainkig terjed.

Nézünk ezen érdekes műtörténeli mozzanatokat közelebbről!

Isten létének és a lélek halhatatlanságának érzete azon nagyszerű, mindenen felülálló mozgató erő, mely már a történelmi kor kezdetén a pogány népek szívét leginkább megihlette és kultuszára és tiszteletére monumentális, örökidőkre szóló emlékek és épületek felállítását sürgette.

Ezekkel az emlékművekkel ellentétben az élő emberek számára készült épületek (házak és sátrak) csak az idő viszontagsága ellen szolgáltak menedékkül és csak rövid időre romlandó anyagokból készültek.

A legnagyobb szabású, legmonumentálisabb építőművészettel bíró régi egyiptomi nép minden főreklvén az istenek lakánál és a halottak házána knak mennél szebb szalárdabb és nagyobbobbrú kiképzésében merül ki. Igaz nagyon, hogy kolosszális piramisai és rengeteg oszlopsorokkal bíró templomaik mellett nagyfényű és maradóan királyi palotákat is építettek amde t. k. ezt is az istenek tiszteletétől áthatva emelték, hiszen tudjuk, hogy királyait az istenek fiainak tartották.

A legnevesebb műalkotásokat produkáló nép a görög, látható az istenek tiszteletétől, oly fenséges templomokat alkotott melyek nemcsak a görög kultúra magas fokának lettek hirdetői minden időktig, hanem előképei is az igaz művészetet szerelő népek műalkotásainak.

Itt lép fel először a színház is, de eredetileg teljesen a kultusz szolgálatában. Áldozatok bemutatására szolgáló hely volt összekötve lélekemelő előadásokkal. Az előrehaladt görög kultúra már más, társadalmi épületeket is emelt, de ezek még nem voltak oly szükségesszerűek mint a templomok, nem is voltak oly maradóan anyagból készűve, azért nem is igen maradtak fenn belőlük.

A templom mellett a mindennapi élet szükségleteire szánt nagy szabású építkezés a rómaiaknál divik először.

Az ő kulturájuk egy modern kultúra, mely az istenek felé csak kétekedve tekint s helyettük az ember tiszteletére és kényelmére építi meg

esküdözött, hogy sohasem felejtí el gyermekesztendőinek kis pajtását s elfelejtette mégis. Es ha csak ez volna De az öreg Brieuxné, aki a férjét tegnapelőtt vitte operálatni Párisba, találkoztott Pierre-rel az utcán s a jó asszony nagyon elszégyelte magát. Hogy is ne, mikor Pierre egy cifra öltözött hölgyet vezetett a karján. Es még azt sem lehet mondani, hogy Brieuxné talán fullentett. Szó sincs róla, nagyon pletykás asszony, rosszakarója mindenkinek, talán azért is büntette meg az Isten a férje betegségével. Nem is Brieuxnének hiszi ő el, hogy Pierre megfélekedezett magáról. Többet érő bizonyosság Brieuxné szavánál a Pierre levelei, melyek egy idő óta mind gyéribben érkeznek, s mind rövidebbekké válnak. A dolog egészen világos, nem szorul magyarázatra. De annál elviselhetlenebb!

Arra Pierre nem is gondolt talán, hogy egy életet zuzott össze. Igaz, kétségtelenül igaz, hogy ez az élet neki volt szánva, de nem azért, hogy összehozza. A gyermeknek sem azért adják kezébe a játékszert, hogy eldobja, hogy összetörje. A rossz gyermekek mégis csak azt teszik. Es Pierre rossz gyermek.

De mégsem tud gyűlölettel gondolni reája.

Lehetlen is volna. Azelőtt vidáman szerette, most fájdalmasan szereti, ennyi mindössze a különbség. Pierre el tudott szakadni tőle, s ezzel bizonyosságáda adta annak, hogy szerelme nem volt igaz; ő azonban nem tud elszakadni Pierretől, mert szereti. Szereti mindazok ellenére, amik történtek.

Hüvös szellő kerekedik. A fehér rózsalevelek mint illatos hópihék szálltak le a földre. Luise egész testében összeborzong. Fölveti szemét s ime, a kert fehérkavicsos gyalogutján egy fekete alak tűnik föl. Lassan jó a rózsabokor felé.

Louise kiáltani akar, de torkán akad a szó. Igézet-e ez, vagy valóság? Ez nem lehet Pierre, és mégis — ő. Pierre barnapiros arcu, vidám-képtű legény volt, az a fekete alak, mely lassan közeledik feléje, halovány, sápadt, szomorú és mégis — Pierre.

Louise föl akar kelni a padról, de egy gyöngye síkoltással visszahanyatlak.

A fiatal ember erre odarohan a padhoz s mire a leány magához tér, Pierre már előtte térdel és bűnbánóan csókolja a kezét.

— Louise! Szeretsz-e még?

— Louise szomorú, szemrehányó tekintettel nézi a fiút.

— Tudom, hogy Brieuxné elmondott nektek mindent. S amit el nem mondott ő, azt kitaláltatok a leveleimből. Oh, nem haragszom Brieuxnére egy csöppet sem, mondhatnám, ő volt a jó angyalom, akit megmentésemre küldött az Eg. Oh, a Gondviselés útjai, kifürkészhetetlenek. De lásd, attól a pillanattól fogva, hogy megláttam Brieuxnét, olyan erős lelkiürüléseket éreztem, hogy nem volt többé sem nyugtom, sem maradásom. Eleinte azt gondoltam, hogy irok. De aztán fölhaltam ezzel a tervvel s arra határoztam a magamat, hogy férfíhez illő módon fogok vezekeelni. Igen, Luise, vezekeelni. Tudom, hogy bűnös vagyok, de érzem azt is, hogy megérdemlem a bocsánatot. Lásd, te nem tudod, mi az a Páris. En sem tudtam azelőtt, de most már tudom. Tapasztalatlan, ostoba, fickó voltam s igazán a magam hibája nélkül kerültem bele a veszedelembe. De nem, nem mentegtem magamat. Bűnös vagyok, meg aztán nem akarok megfosztani téged attól az elégtételtől, hogy te bocsáthass meg nekem. Mondd, megbocsáthasz?

Louise fölkel a padról.

— Nem szólsz? Elhagysz? Felej hát édes Louise.

Alba Mozgófényképszínház a vásártéren.

Előadás kezdete este fél 9 órakor. Vasárnap és ünnepnap két előadás, este 7 és 9 órakor.

merész épületeit, a minők a csatornák, hidak, vízvezeték thermák, paloták és kastélyok, színházak és diadalívok. Az isteneknek és holtaknak szentelt építkezések, így mindinkább háttérbe szorultak. Tény, hogy a művelődésben, fejlődésben nagy lépést tettek a rómaiak, de erkölcsi alap nélkül és ez okozta kulturájuk rombadőlését.

A római technikának egyenes örököse az ó-keresztény kultúra egy hatalmas, a vallásosság fényében mozgó kornak a templomépítés legnagyobb korának, a középkornak kiindulása római alapokon, de a legáhitatosabb keresztény felfogásban. A templom ismét a művészeti ténykedés egyedül hordozójává válik. Fellép a templomtorony az égfelé szálló ima fenséges symboluma mit a középkori mesterek remekbe alkottak. A templom belsejében pedig az architektúra és dekoráció a legnagyobb fényességben pompázó oltárhoz vezet, mindeme drágaság és nagyság középpontjához, az oltári szentségben rejtőző Ur Jézushoz.

Igen az a darabka kovásztalan kenyér ihlette meg az építőt és építőt, hogy egyik a legjobbat adja hozzá, a másik a lehető legrésztet alkossa belőle (Ruskin) és az egyszerű kis ostya fölé emelték a milliókat érő égbetörő dómot.

A község minden fia, apraja és nagyja, koldusa, csak úgy mint milliomosa saját lelki ügyének tekintette a dóm, megépítésének kérdését; hozzájárult a mivel tudott: ha pénzzel nem, két erős karral a férfi, imával és lelkesedéssel az asszony és a gyermek.

(Végo köv.)

A pentelei nagyvásár.

Az emberiség nagy fájdalmának egyhiteése mindannyiunk kötelessége. Jó emberek, akiknek érző szívetek, érzékeny lelketek van, ne feledkeztek meg azokról, akik szenvednek. A gazdag aranyával, a szegény filléreivel járuljon hozzá a sebek enyhítéséhez.

Jöjjen holnap, akiknek ép keze-lába van Sárpentellére.

Nem szomorúságra megyünk. Nem! vigadva gyógyítani akarunk.

Olvasásotok a következő lelkes felhívást és siessetek a jótékony forrásához.

A leány szomorú és mégis boldog mosollyal a rózsabokorra mutatott.

— Emlékszel-e, Pierre? Mikor utoljára voltál itthon, ez a bokor tele volt fehér rózsával. Most csak itt-ott van még rajta virág. Ilyen volt az én szívem is — akkor. Telidestele volt virággal. Azóta szél járt, vihar járt mifelénk s letarolta a virágokat. Ami még megmaradt, Pierre, ugys tudod, hogy csak neked nyílik. Magad rövidítetted meg, Pierre, a saját kincsded tékozlottad...

— Louise! Tudod-e, hogy ez a rózsabokor nyílni fog újra s újra tele lesz fehér virággal? A te szerelmed nem tudna túlnenni egy rózsabokoron? Magamra vállalom minden vezeklést, beletnyugszom mindenbe, amit kívánsz tőlem, hiszen tévelygésben csak megtanultalak még jobban becsülni, csak azt mondd meg nekem, kivirulnak-e újra a fehér rózsák?

— Rajtad áll, Pierre. Majd meglátjuk, milyen lesz a tavasz. Mert ha sok eső és sok köp fog hullani, ha nem lesz napfény és nem lesz boldogság, akkor, Pierre, virágtalanul fog állni a bokor.

— Hát megbocsátasz?

— Sohasem haragudtam. Szenvedtem.

— Ne mondd ezt, Louise. Haragodat inkább elviselem.

— Ne beszéljünk többet róla. El akarom feledni.

— Oh Louise, ha tudnád, milyen boldog vagyok...

S miközben a borzongató, hűvös szellő egyenként verte le a bokorról a halvány rózsaszirmokat, ok már az új tavaszban jártak, amelyben a nagy rózsabokor tele van fehér virággal.

— a — ő.

Tudtára adjuk mindenkinek, kiket illet, hogy a fejérmegyei és székesfehérvári

— **tüdővész ellen védekező egyesület javára** —

Augustia kir. hercegnő Ó Fensége védőnkég alatt

1908. évi június hó 14-ik napján vasárnap

NAGY VASÁRT ÉS NEPÜNNEPELYT

rendezünk.

A nemesszív adakozóktól érkezett nagymennyiségű értékes tárgyat a jótékony céljára a legszébb uri hölgyek fogják árusítani. A vásáron csakis a jótékony céljára ajándékba adott tárgyak kerülnek eladásra.

Belépőjegy felnőtteknek 40 fillér, gyermekeknek 20 fillér. A 40 filléres jegy egyszeres sorsjegy is, mellyel **egy szép kanca lovat lehet nyerni**. Kisorsolás 7 óraker.

Lesz: Szerencse kérék, gyorsfényképészet, lövölde, lövővárda, szerencse halászat, csárdá, hideg buffet, cukrászda, Paprika Jancsi színház, V. ker. honvédkatonazene, cigányzene.

Ételek és italok mérsékelt áron kaphatók.

Automobil, csacsi és kecske fogat, háts lovak férfiak és nők részére csekély díj mellett a közönség rendelkezésére állanak. **Tréfás versenyek pénzdíjakkal**: Díjbirkózás, tojás verseny, rudmászás; hordó és kötélhuzás, lepényevés, zsákfutás stb. **Népiek női és férfi szépség verseny.**

Az ünnepély és vásár kezdete délután fél 3 óraker.

Vonatközlekedés az ünnepély napján Székesfehérvár és Sárpentele között:

Személyvonat: Székesfehérvárról indul d. u. 2 óra 14 per.		Sárpentelére érkezik 2 " 21 "	
Külön	Székesfehérvárról indul d. u. 3 " "	"	"
Személy	Sárpentelére érkezik 3 " 07 "	"	"
"	Sárpenteléről indul este 5 " 56 "	"	"
"	Székesfehérvára érkezik este 6 " 03 "	"	"
"	Sárpenteléről indul este 9 " 09 "	"	"
"	Székesfehérvára érkezik este 9 " 15 "	"	"
Külön	Sárpenteléről indul este 10 " 30 "	"	"
"	Székesfehérvára érkezik este 10 " 37 "	"	"

A vasuti jegy ára oda vissza:

Különvonat:		Személyvonat:	
I. oszt. 60 fill., II. oszt. 30 fill., III. oszt. 20 fillér.	I. oszt. 1 kor. 20 fill., II. oszt. 60 fill., III. oszt. 40 fillér.		

Cukrászda, Strasser Izidorné, gróf Széchenyi Viktorné, gróf Cziráky Marie, Eisenbarth Annus, gróf Esterházy Erzsébet, báró Fiáth Illi, báró Fiáth Mária, Koller Ida, Kovách Mici, Luczenbacher Edith, Pick Ida, Pick Jolán, Vértess Mariska és Weltner Jolán.

Szerencsekerék. Huszár Dezsóné, Kégl Dezsóné, Fleischer Magda, Keresztess Mariska, Meszlény Ella, Meszlény Mimi, báró Wenzé Róza, gróf Gabriella és gróf Zichy Paula. — Kukorely Béla és Papp Artur.

Diszmutáruk. Dömötör Gézáné, báró Trautenberg Frigyesné, gróf Wimpfen Szigfridné, gróf Zichy Rafalné, Kosa Annus és Lukács Sárika. — Grohmann Lajos és ifj. Havranek József.

Pezsgő. Gróf Esterházy Lászlóné, Heltay Jenőné, Szűts Jenőné, Csontos Eszike és Szluha Dóra. — Dr. Kovács Lajos és ifj. Szűts Jenő.

Mézeskalácsosnál. Luczenbacher Miklósné, Sárközy Istvánné és Szily-Horváth Ilonka. — Dr. Hajjicsk Gyula, Námessy János és dr. Szőke József.

Lövölde. Vezető dr. Fiáth György. Jegy-árusítók: Löwinger Juiska, Pichler Annuska, Rauscher Mici és Turán Jolán. — Matyasowszky László és Vilhnyédy József.

Paprika Jancsi színház. Igazgató: Balassa Antal. — Helypénzesedők: Eisenbarth Margit és Fittler Lujza. — Luby Pál és Schmidt Sándor.

Gyorsfényképészet. Gebhárd Irma, Kálmán Margit, Sacher Erzi és Vigyázó Mici. — Eisenbarth Ferenc.

Képeslevelezőlap árusítók: Klein Erzsike,

Löwy Adél, Madarassy Erzsike és Sárkány Mariska.

Sorsjegy- és legyezőárusítók Giffing Lenke, Kenessey Erzsike, Löwinger Erzsike és Rieder András.

Tréfás versenyek Rendezők Patay Emil és Varga Elemér.

Automobil. Rendezők Dr. Tóth István és dr. Vértess Géza.

Szerencsehalászat. Rendezők: Jeszenszky Lajos és K. Nagy Dezső.

Szépségverseny. Rendezők: Dr. Békés Gyula, Schmelheger Imre és Tóth Loránd.

Lovarda. Rendező Havas-Bossányi Rezső és dr. Krausz Emil.

Csacsi- és kecskefogó. Rendezők Dr. Geöcse Elemér és Tiering Ernő.

Pénztárnokok Farkas Sándor, Jeszenszky Andor, Ifj. Kenessey Gyula és Meszlény Béla.

ÜJDONSAGOK.

Tisztelgés Vajda apátnál. Vajda Ödön zirci apát, a főrendiház új tagját kinevezetése alkalmából — amint tudvalevő, tisztelői elhalmozták üdvözléteikkel és szerencsekívánataikkal. Fejérmegye küldöttsége csütörtökön tisztelgette Ö Máltóságánál. A küldöttséget Széchenyi Viktor gróf főispán vezette. Részt vettek benne Sárközy Aurél volt főispán, Szűts Jenő alispán, Huszár Ágost volt alispán, Koller Tivadar orsz. képviselő, Koller Pál, Heltay Jenő, Huszár Dezső főszolgabírók, Detrich Zsigmond, Szávits Miklós, Lajer Nándor megyei biz. tagok, Kégl Károly megyei árvász. ülnök és ifj. Havranek József. Az üdvözlő beszédet Széchenyi Viktor gróf főispán tartotta, amelyre az ünnepelt meghatottan válaszolt. A küldöttség tagjai tegnap érkeztek vissza.

Baja város küldöttsége ma ment Zircre a tisztelgésre.

Az Oltáregylet és az Urnapi körmenet. Mint minden évben, úgy az idén is, az Oltáregylet tagjai testületileg vesznek részt az Urnapi körmenetben s hogy minél inpozantsabb és áhítatrakeltes legyen a felvonulás, a hölgyek közül hatan vállalkoztak a rendezésre. Az elnökség ez uton is felhívja az Oltáregylet tagjait, hogy lehetőleg teljes számban jelenjenek meg égő lámpákkal kezükbe. (Kaphatók Schmetzer Nándor üzletében.)

Kinevezés. Dr. Várogy Gyula kalocsi Bárándy Albert sárkereszturi püsp. urad. intézői a hajósi kerület kéleli gazdaságának intézőjévé nevezte ki.

Hymen. Weisinger György Budapestről kedden folyó hó 16-án déli fél 12 óraker vezeti oltárhoz a székesgyházban Flits Emmy urleányt.

Arnos Jenő a F. G. E. titkára holnap déli 12 óraker vezeti oltárhoz Kovács Erzsikét a ref. templomban.

Nyugalomba. A vármegyei tisztviselői kart és a vármegye közegészségügyét súlyos veszteség éri. Vármegyénk közisztületben álló, a közegészségügy fejlődése körül elévülhetetlen érdemeit szerző főorvosa, **Vargha Zsigmond** dr. beadtá nyugdíjaztatása iránti kérvényét. Vargha Zsigmond dr. több mint 50 éves orvosi pályafutását szentelte a vármegye közegészségének; kiváló szak-tudása, fáradhatatlan tevékenysége, közegészségi viszonyaink magas, a kor színvonalaira felemelt fejlettségében leit gyümölcsözővé. A szellemnek és a lélelnek további törvékenységét azonban megtöri a pihenés vágya, tevékeny test. Olyan 50 éves pályafutás után, mint Vargha Zsigmondé volt, megérdemli, hogy a vármegye közönségének hálája és ragaszkodása kísérje nyugalmába,

Versel, a miket korának szánt, mint a Szózat, mint a Hymnusz: nemzeti imádságok; költeményei, mint a Zalán futása, Mohács: önértre duzzasztó eszközei szerzetünknek a magyar föld multjához; lírája, közből a Szép Ilonka, ragyogó festése az ország legnépszerűbb korszakának, egy szerelmes leány szíve sorvadásának. Bravo! Tehát Vörösmarty verseket írt: Szózat, Hymnusz: költeményeket: Zalán futása, Mohács, és lírát: mint Szép Ilonka. Oh, nagy ismeretlen, jelentkezék ön Beühy Zsoltnál s kérjen fölfedezéseire patentot. S aztán így folytatja ön: „Nemzetének szánt intelmé: Megbűnhődte már e nép a multat és a jövődöt...“ Bene, fiatal ember, csak folytassa, még maga is kaphat szobrot, de — Strobltól: (Ön lesz az egyetlen legalább, a ki megérdemli.) Azonban nemhogy ilyen tévedéseknek jövőre is ki legyen tévé, ide iktatunk néhány verset Vörösmartytól: Talpra magyar, Lőreley (Heine németre is lefordította). A disznófejű nagyur Lear király (angolra valami Shakespeare nevű elzülött komédiás fordította le, szintugy a Julius Gaesart is, mely legszebb epikus műve). Különbön az „Uj Hírek“ biztos építesítést nyujtanak, hogy Vörösmarty családi neve tulajdonképen Rothmarter volt s verseit eredetileg lengyel nyelven írta. Tavaly halt meg Krakauban. Pá!

A nagyperkátai uradalomban egy vadöri állás van üresedésben. Keves igényű, erőteljes és jó lövé egyének, kik az állást elnyerni óhajtkák, jelentkezhetnek Rott Nándor uradalmi erdésznel.

Három csavargó kolézol már napok óta az öreghegyi szőlőkben. Két ismeretlen, züllött kinézésű férfi és egy sánta nő. Paldauf Ferenc, a hegyör erős megfigyelés alá vette őket, látván, hogy nem jöbön török a fejüket. Tcgnap meg is szőlította őket, hogy mit keresnek nap-nap után a szőlőben, Erre a három csavargó reá rontott, a földre teperte, ütlegelte, megrugdosta s folytatni kezdte. A hegyör veszedelmes helyzetbe jut, ha a három züllött alak a közelben felhangzó neszre el nem menekül. A rendőrség keresi őket.

Furfangos tolvaj. Ily címen néhány héttel ezelőtt egy hivatalos feljelentésen alapuló hírt közöltünk. Azt írtuk, hogy Bicskén Radanovics György deszkalopás gyanujában áll. A törvényes eljárás azóta más fordulatot adott a dolognak, Radanovics György a vád alól tisztázta magát. Kötelességünknek tartjuk a hírt ez értelemben igazítani helyre.

Két hízó. Kántor András sárkereszturi lakost 10-én virradóra kellemetlen meglepetés érte. Udvarából sötét éjjelének idején elloptak két szemrevélt hízót. A tolvajnak még eddig nem akadtak nyomára.

Egy jó főző, aki évek során át uri konyhát vezetett, izletes házi étkezés adására ajánkodik, vagy családok számára házhozhordásra is. Vörösmarty-tér 12. sz.

Fejletlen táncmulatság. A Seregélyeshez tartozó Selymesmajorban pünkösdi másnapjyn nagy dárídó volt a cselédek s a nagyszámosok között. Táncmulatság közben mikor már a hegy leve forrongó hangulatot hozott a mulatók közé, pisztolylövések hangzottak el s működni kezdtek a bicskák. Több selymesmajori legényt előntött a vér. Erre azok is fegyverhez nyultak, vasvillákat kerítettek s azzal támadtak a lövöldözőkre. Nagy galiba, válságos helyzet állott elő. Ki tudja hová fejlődik a dolog, ha a csendörök nem jelentkeznének a láthatáron. Ezek aztán egy-kettőre szétugrasztották a duhajkodó bandát.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

Anyakönyvi statisztika.

1908. június hó 6-tól június hó 13-ig.

Születés. Született: 12 törvényes fiu, 10 leány, 0 törvénytelen fiu, 0 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiu 0, leány 1, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 23.

Halálozás. Elhalt: 13 fi, 3 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiu 0, leány 2, törvénytelen fiu 0, leány 0, 7 éven felüli fi 4, nő 1. Összesen 18.

E szerint a születés a halálozást 7-tel mulja fölül.

Elhaltak. Horváth József r. k. 10 napos, Szécsen-utca 20. — Kovács Anna r. k. 5 hónapos, Vágóhídi-dűlő. — Gáspár Géza r. k. 4 hónapos, József-utca 12. — Nagy József r. k. 1 éves, Kertalja-utca 0. — Nardai István r. k. 27 napos, Felsőkirálysor 21. — Farádi Szabó Imre r. k. 3 hónapos, Maroshegy. — Csizmadia István r. k. 27 napos Öreghegy 113. — Szalai Anna r. k. 0 hónapos, Olaj-utca 65. — Szentes István r. k. 2 hónapos, Rác-utca 59. — Simon István r. k. napszamos, 64 éves, Jancsár-utca 21. — Paraszt Ferenc r. k. 10 órási, Széchenyi-utca 162. — Károlyi Pál r. k. napszamos, 52 éves, Szt. György kórház. — Hováth József r. k. 4 éves, Maroshegy 47. — Pecsóvics József r. k. volt vályogvető, 70 éves, Fecske-utca 1. — Fekete Ignác r. k. ácsmester, 40 éves, Kertalja-utca 2. — Özv. Polczér Józsefné, Szenzenstein Teréz, r. k. kisbirtokosnő, 73 éves, Öreghegy 1030.

Kihirdetések.

Vörös Tamás cipész Budapest és Rokkenbauer Mária Székesfehérvár, Bőrgyártó. — Málly József boltüzem Budapest és Mader Katalin Székesfehérvár Zámoly-utca 22. — Kalmán János városi ründerfőzdes és Langmár Mária Székesfehérvár. — Schwetzer Miklós kőműves-segéd, Csordá-utca 17. és Schlett Julianna, Olaj-utca 76.

Szerkesztői üzenetek.

V. V. M. Köszönet. Mindakettő aug. végéig rendben van. Bocsánat, hogy nem írtam, de az én szabadságom csak a jövő hét közepén kezdődik, azután már a kiadólivalté is lehetek. Addig csak itt.

M-a. Kaloosa. A jun. 4-iki, csütörtöki számban keresd. Ott megtalálod, ami téged illet. A programmal síess, hogy te ne késünk. Én 4-én, vagy 5-én már mehetek. — A „cabinet-változás“ nem értem. — Mikor kezdődik V. vakációja és meddig tart? — Szerdán többet. — Szül. nap ma. S. J. Veszprém. Köszönöm. Hiány nélkül megkaptam.

Kielőlti Szabály-, falak- és építési KÖLÖSÖN iránt intézkedések, kérjen díjtalanul prospektust MELLER L. EGVED BUDAPEST, IX., Lővőutca 7. Telefon-Járóban 40-31.

Kristály forrás-ásványviz,
étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.
Kapható Székesfehérvárott minden jobb üzletben.

Goddam!
Vége egy gyorsan és biztosan ható tyukszemzer
Cook & Johnsons
amerikai szabadalmazott
tyukszem-gyűrű
1 darab 20 fillér, 6 drb. 1 K. Póstan 20 f. porló.
Kapható a birodalom minden gyógyszerárában, valamint orvosser-drogeriákban stb.

Zongora javítást, hangolást és szállítást jutányos árban
:: elfogad ::
GÁSPÁR SÁNDOR
orgona, harmónium, zongora készítő.
SZÉKESFEHÉRVÁR,
József-utca 12. sz.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ
CIM-, CIMER-, SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid-árak mellett.
Ugyanott egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

HIRTLING PÁL
KOCSIGYARTÓ,
Székesfehérvár, Simor-utca 35.

Üzlet: Tolnai-utca 16. Raktár: Simor-utca 35.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom dusan berendezett kész kocsitáromat. Továbbá ajánlom újonnan berendezett bogsnár üzletemet, készletbe tartok mindennemű hintó és hajtó kocsit, korbakat, korekakat és hozzá tartozó összes fa részeket a leggyorsabban és jutányos áron szállítok.

Kovács, bogsnár és kocsifényező tanulók felvételnek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Szt-István-tér 1.

A paronospóra leghatékonyabb ellenszere a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**

Bordói-por

amint azt úgy a külföldi mint kilenc éves hazai tapasztalatok igazolják. Nem perzsel jól terjed. A fecskendőket nem rongja! A birgon ayész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb! A használhat legbiztosabb gyógy- és óvszere a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**

Rézkén-por

mely a szőlőt az antraknózis ellen is megvédi.

A porok arai Budapestén:

60 kg. zsákban kg.-kint	bordói-por 72 f.
10 és 5	bordói-por 76 "
2	bordói-por 77 "
50 kg. zsákban kg.-kint	rézkénpor 45 f.
10 és 5	rézkénpor 49 "
2	rézkénpor 50 "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető: **Flits Pál és Fianál Székesfehérvár. Kovács Pálnál Székesfehérvár. Szigethy Testvéreknél Székesfehérvár. Déri János és Fianál Ercsi.**

Valódi brünni szövelek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes férőhelyes (kábát, nád- és mállány) elcsérendő, csak	szelvény 7 korona
	szelvény 10 korona
	szelvény 12 korona
	szelvény 15 korona
	szelvény 17 korona
	szelvény 18 korona
	szelvény 20 korona

Egy szelvényt feleke szalonruhához 20 — K-ért, szelvényt fűtőszelvényt, tisztálkodási, szelvény-nyomtatás, stb. gyári áron kívül a mint megtekinthető és az oldó cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előzők, a melyeket a magánévi élvés, ha szelvények készítését kérik, a Siegel-Imhof cégnél, a gyári piácson rendelni meg lehet. A szelvények, legelőször árak ősszel változtatják. Minták, figyelmes vizsgálata, meg a legelőször rendelésnél is teljesen kész áruval.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **38 év óta fenálló könyvkötő üzletemben** úgy a legegyszerűbb könyvkötést, mint a legdiszesebbet is, üzleti vagy könyvtári könyvek bekötése a legjutányosabb árért pontosan elkészítetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Friesz József,
könyvkötő
Székesfehérvár, Iskola-utca 3. sz.

Parkett

padozatokat kifogástalan anyagból készít ::

Bognár Ferenc
parkett asztalos

Székesfehérvár, Vörösmarty-tér 12. szám.

A parkett szakmába vágó minden munkát kitünő anyagból, tartós kivitelben, jutányos áron készítenek. — **lavításokat, padlóbeeresztéseket** gyorsan és pontosan eszközölk.

Vidéki megrendeléseket levél útján is vállalom.

VÉDJEGY.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.
varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.

Az eredeti SINGER-varrógépek, valahányszor is az eredeti védjeggyel láthatók fel. Az eredeti SINGER-varrógépek, valahányszor is az eredeti védjeggyel láthatók fel.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

HERKULES-MÓTORVÁLLALAT, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja úgy cséplést, mint malomüzemre kitünően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomóbiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor **üzemben megtekinthetők.**

Teljes jótállás **kifogástalan** üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Redkívül csekély benzinfogyasztás!!! — 13-14 éves-fiu is kezelhető!!!

Arjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. emlékező levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!